

STOWARZYSZENIE FORUM RECYKLINGU SAMOCHODÓW

Al. Jerozolimskie 202,

02-486 WARSZAWA

Warszawa, dnia 12.06.2007 r.

**Komisja Gospodarki
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa**

FORS/214/2006

Dotyczy: projektu ustawy o zmianie ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji
(Druk nr 1626)

W nawiązaniu do sprawozdania Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (druk nr 1626), chcielibyśmy przedstawić naszą opinię do Projektu w kształcie przedstawionym w sprawozdaniu.

Szczegółowe stanowisko do proponowanych w Projekcie zapisów przedstawiliśmy w piśmie z dnia 07.05.2007 r., wskazując na mankamenty obecnego systemu recyklingu, a także skutki, jakie może przynieść proponowana zmiana ustawy o recyklingu. Stanowisko to pozostaje w pełni aktualne, w związku z tym, iż wypracowane przez Podkomisję propozycje w niewielkim tylko stopniu odbiegają od wersji pierwotnej Projektu.

Podtrzymujemy opinię, iż zmiana ustawy o recyklingu zmierza w niewłaściwym kierunku i wypacza system budowany w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy o recyklingu. Choć na posiedzeniu podkomisji wielokrotnie padały zapewnienia, iż art. 11 ustawy, a więc i definicja „sieci”, pozostaje niezmienną, to zauważyć należy, iż w istocie zmiana systemu sankcji za brak sieci wpływa na kryteria, w oparciu o które budowana jest sieć zbierania pojazdów. O ile w tej chwili nacisk położony jest na dostępność sieci, wyznaczaną promieniem 50 km od miejsca zamieszkania właściciela pojazdu, o tyle po zmianie liczyć się będzie tylko fizyczne (formalne) istnienie stacji demontażu bądź punktu zbierania pojazdów. Jeżeli dodatkowo uwzględnimy fakt, iż w pracach nad Projektem, w ogóle nie prowadzi się dyskusji nad zdolnością odbiorczą i zdolnością przetwarzania odpadów przez stacje demontażu będące w sieci wprowadzającego, to dochodzimy do wniosku, iż sieć, mająca zapewnić właścicielowi możliwość oddania pojazdu wycofanego z eksploatacji do punktu zbierania pojazdów lub stacji demontażu, położonych w odległości nie większej niż 50 km w linii prostej od miejsca zamieszkania albo siedziby właściciela pojazdu tak, jak stanowi art. 11 ust. 1 ustawy o recyklingu, staje się fikcją. Dokładnie opisaliśmy to w naszym piśmie z dnia 07.05.2007 r.

Ponadto należy zwrócić uwagę na inny skutek zmiany art. 14 ustawy o recyklingu, zakładającej złagodzenie systemu kar za brak sieci, z odniesieniem się do procentowego pokrycia siecią terytorium kraju. Zmiana tego przepisu, w sposób zaproponowany w Projekcie, spowoduje, iż nałożony na wprowadzających obowiązek zapewnienia sieci, nazywany przez wnioskodawców absurdalnym, zostanie usankcjonowany prawnie. Chodzi tu mianowicie o obowiązek pokrycia siecią 100% terytorium kraju. Przypomnieć należy, iż obecnie sieć nie musi pokrywać 100% terytorium kraju, gdyż w myśl art. 11 ust. 1 ustawy o recyklingu, sieć powinna funkcjonować tylko tam, gdzie zamieszkują właściciele pojazdów. Jednakże po zmianie ustawy – sieć będzie musiała pokrywać 100% terytorium kraju, a więc również wierzchołki gór, lasy i jeziora – bowiem przewidziany w dodanych do art. 14 ustępach 5 i 6 system złagodzenia sankcji oparto na założeniu, że sieć pokrywa 100% terytorium kraju. W efekcie przepisy stają się nieczytelne, a intencja ustawodawcy niezrozumiała: zaostrza się bowiem wymogi odnośnie sieci, a łagodzi sankcje za jej brak.

Chcemy też po raz kolejny zwrócić uwagę na to, iż proponowane zmiany uniemożliwią weryfikację sieci – sprawdzenie tego, czy sieć pokrywa określony procent terytorium kraju, czy nie. Nadal nie wiemy, w jaki sposób procent pokrycia siecią terytorium kraju będzie sprawdzany i jak będzie odpowiadał wprowadzający, jeżeli przez część roku jego sieć pokrywać będzie 95% terytorium, a przez część tylko 50% - oczywiście przy założeniu, że to procentowe pokrycie terytorium będzie możliwe do ustalenia. Niewątpliwie warto by zasięgnąć opinii Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w tym zakresie, tzn., czy możliwa będzie weryfikacja procentowego pokrycia terytorium kraju siecią, a ponadto uzyskać informacje o tym, jak GIOŚ weryfikuje wypełnienie przez wprowadzających obowiązku z art. 11 ust. 1 ustawy o recyklingu i jaka jest skuteczność w egzekwowaniu opłat za brak sieci w roku 2006.

Przysłuchując się dyskusji nad Projektem, nie sposób oprzeć się wrażeniu, że zasadniczym motywem proponowanych zmian, jest głęboka troska o los wprowadzających pojazdy i to zwłaszcza tych dużych – wprowadzających powyżej 1000 pojazdów w ciągu roku. Całkowicie pomija się natomiast kwestię najważniejszą – czy spełnione zostaną założenia Dyrektywy 2000/53/WE i czy po nowelizacji ustawy system zbiórki pojazdów wycofanych z eksploatacji będzie skuteczny i zdolny zapewnić, że wszystkie pojazdy o zakończonym życiu technicznym trafią we właściwe miejsce. W dyskusji nad ustawą o recyklingu wciąż pokutuje mylne wyobrażenie o obowiązkach wprowadzających i o tym, kto naprawdę jest zobowiązany do budowy sieci. Pamiętać należy, iż w myśl ustawy o recyklingu, do zapewnienia sieci zbierania pojazdów zobowiązani są **wszyscy** wprowadzający, a jedynie wprowadzający pojazdy w ilości nie przekraczającej 1000 sztuk rocznie **mogą** sieci niezapewniać, wpłacając od razu 500 zł od każdego wprowadzanego pojazdu. Zmiana ustawy o recyklingu uczyni, mówiąc słowami wnioskodawców: kary bardziej sprawiedliwymi, ale tylko dla **niektórych** wprowadzających – tzn. dla tych, którzy mają zapewnić sieć, bo wprowadzają powyżej 1000 pojazdów rocznie, albo też zdecydowali, że sieć będą zapewniać, gdyż nie chcą płacić owych 500 zł. Z „dobrodziejstwa” nowelizacji nie będą więc mogli skorzystać wszyscy wprowadzający – nie skorzystają

wprowadzający pojazdy w liczbie nie przekraczającej 1000 sztuk w ciągu roku, którzy sieci nie zapewniają i od razu płacą 500 zł od pojazdu. Rodzi to oczywiście pytanie o konstytucyjność zgłoszonych w Projekcie propozycji, skoro nie wszyscy wprowadzający będą mogli skorzystać z ulg, które wprowadzi ewentualna nowela do ustawy o recyklingu.

Inną kwestią, na którą należy zwrócić uwagę, jest propozycja, aby nowy sposób obliczania opłaty za brak sieci zastosować już do rozliczenia roku 2007. Z pewnym zaskoczeniem wysłuchaliśmy opinii, iż stosowanie nowych przepisów do obliczania kar za rok 2007 nie będzie stanowiło wstecznego działania ustawy. Należy sobie uświadomić, iż obowiązek zapewnienia sieci obowiązuje – teraz, gdy trwa dopiero dyskusja nad zmianą ustawy o recyklingu. To, co się wydarzyło w roku 2007 w przedmiocie realizacji obowiązku zapewnienia sieci do chwili obecnej, co się wydarzy do czasu ewentualnego wejścia w życie noweli ustawy i po jej wejściu w życie – będzie rozliczane w roku 2008. Jeżeli więc wprowadzający, będzie rozliczany wg nowych zasad, tych, określonych w noweli do ustawy o recyklingu, z tego, jak realizował swe obowiązki przed nowelizacją – to bez wątpienia mamy do czynienia z retroaktywnym działaniem ustawy. Takie działania Państwa z pewnością nie budują zaufania obywateli do prawa, a ponadto podważają autorytet Państwa. Okazuje się bowiem, że ci, którzy obecnie nie wywiązują się ze swych obowiązków zapewnienia sieci zgodnej z art. 11 ust. 1 ustawy o recyklingu i powinni ponieść tego finansowe konsekwencje – kary w znakomitej większości unikną w ogóle, a w pozostałych przypadkach - zastosowane będą znaczne ulgi w opłacie. Wprowadzanie przepisów odnoszących się do obowiązków sprzed wejścia w życie noweli, to sygnał ze strony Państwa, iż istnieje przyzwolenie na łamanie prawa – zmiana przepisów w kształcie proponowanym w Projekcie będzie bowiem swego rodzaju abolicją dla wprowadzających.

Na koniec chcielibyśmy się odnieść do stanowiska Rady Ministrów wobec poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Cieszy nas fakt, iż Rada Ministrów widzi potrzebę szerszej nowelizacji ustawy o recyklingu, aniżeli ta zakładana w Projekcie, potrzebę uwzględnienia interesów wszystkich podmiotów uczestniczących w systemie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz konieczność zapewnienia, że nowe przepisy będą zgodne z prawem krajowym oraz prawem unijnym. Zdecydowanie opowiadamy się za dalszymi pracami nad zmianą ustawy o recyklingu, ale niestety nie w kształcie zaproponowanym w Projekcie. Projekt bowiem uwzględnia interesy tylko jednej grupy - wprowadzających, przy całkowitym pominięciu innych operatorów w systemie recyklingu, którzy borykają się z licznymi problemami. Należy też wskazać, iż niektóre zapisy ustawy o recyklingu naruszają prawo unijne i w nieodległej przyszłości należy się spodziewać finansowych konsekwencji niezgodności naszych przepisów z prawem Unii. Dlatego też uważamy, iż pilnej interwencji ustawodawczej wymagają, oprócz przepisów dotyczących sieci zbierania pojazdów, również inne niżej wymienione kwestie:

1. pobieranie opłat recyklingowych od podmiotów niebędących przedsiębiorcami, którzy wprowadzają pojazdy na terytorium RP – jest to niezgodne z prawem UE
2. system potwierdzania odzysku i recyklingu

3. obliczanie poziomów odzysku i recyklingu – konieczne jest doprecyzowanie zapisów i wyeliminowanie występujących w tym zakresie nieścisłości
4. obowiązek wykonania przez strzępiarki próby strzępienia – potrzebne jest dopracowanie tego systemu i uściślenie zapisów
5. system finansowania recyklingu – potrzebna jest diametralna zmiana systemu. Doświadczenia pokazują, iż obecny system, oparty na zasadzie pomocy publicznej de minimis nie zapewnia sprawiedliwego podziału środków i staje źródłem patologii.

Wymienione wyżej zagadnienia to jedynie przykłady tego, co należy zmienić, aby w Polsce zaczął wreszcie działać skuteczny system recyklingu. Pod każdym z w/w haseł kryje się wiele problemów, które wymagają szczegółowej analizy i przedyskutowania i wydaje się, iż na gruncie zgłoszonego Projektu nie jest to możliwe. Jeżeli Posłowie podzielą nasze stanowisko, iż nie należy i nie można ograniczać się tylko do zmiany zapisów w przedmiocie sieci (która zresztą niczego nie poprawia, a jedynie system wypacza), to apelujemy do Posłów o objęcie pracami także w/w problemów, a gdyby to nie było możliwe – o odrzucenie Projektu w całości.

Z poważaniem
Prezes Stowarzyszenia

Adam Małyszko

Sekretariat Stowarzyszenia: tel./ fax.: (022) 87 40 114, fors@fors.pl, www.fors.pl

Nr konta: Bank BPH S.A. 68 1060 0076 0000 4048 5007 5816